

Art i llenguatges audiovisuals en educació infantil

Codi: 101996

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500797 Educació Infantil	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Maria Montserrat Rifà Valls

Correu electrònic: Montserrat.Rifa@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana tenir superades les assignatures d'Educació de les arts visuals en educació infantil I i II.

Objectius

Contextualització

Recursos per l'ensenyament i coneixement de les arts visuals i plàstiques a educació infantil en l'àmbit dels llenguatges audiovisuals.

En el món-imatge en el que vivim, és necessari conèixer tots aquells llenguatges i eines que construeixen gran part de la imatge que ens envolta, amb l'objectiu de despertar l'esperit crític davant aquest allau d'imatges, i per tal d'aprendre estratègies per poder utilitzar els diferents llenguatges que les formen. En aquesta assignatura estudiarem les possibilitats expressives dels diferents llenguatges audiovisuals (fotografia, vídeo, infografia i animació), creant propostes artístiques personals o en grup, que oferiran als alumnes a utilitzar-ne les seves possibilitats dins l'aula d'educació infantil.

Objectius formatius

- Aprofundiment en el coneixement i fonaments de l'art, de l'expressió plàstica i dels llenguatges audiovisuals.
- Ús del llenguatge plàstic i dels llenguatges audiovisuals per l'expressió personal i col·lectiva i la comprensió de les cultures (percepció, interpretació, creació, expressió i producció).
- Coneixement i desenvolupament del currículum d'expressió visual i plàstica per l'educació infantil a través de projectes (cicles 0-3 i 3-6).
- Interconnexió del llenguatge plàstic i dels llenguatges audiovisuals amb altres llenguatges i capacitats dels nens en l'etapa 0-6 anys.
- Adquisició de criteris per l'avaluació i la comprensió de les arts i dels llenguatges audiovisuals en la seva aplicació didàctica en l'etapa d'educació infantil.

Competències

- Analitzar críticament el treball personal i utilitzar els recursos per al desenvolupament professional.
- Analitzar els llenguatges audiovisuals i les seves implicacions educatives.

- Conèixer els fonaments musicals, plàstics i d'expressió corporal del currículum d'aquesta etapa així com les teories sobre l'adquisició i desenvolupament dels aprenentatges corresponents.
- Conèixer i utilitzar cançons per promoure l'educació auditiva, rítmica i vocal.
- Demostrar que coneix i comprèn els objectius, continguts curriculars i criteris d'avaluació de l'Educació Infantil
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Elaborar propostes didàctiques que fomentin la percepció i expressió musicals, les habilitats motrius, el dibuix i la creativitat.
- Expressar-se i utilitzar amb finalitats educatives altres llenguatges: corporal, musical, audiovisual.
- Promoure i facilitar els aprenentatges en la primera infància, des d'una perspectiva globalitzadora i integradora de les diferents dimensions cognitiva, emocional, psicomotora i volitiva.
- Promoure la sensibilitat relativa a l'expressió plàstica i a la creació artística.
- Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per innovar i millorar la tasca docent.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Dominar els fonaments teòrics i aplicats dels llenguatges musicals, plàstics i corporals de l'etapa infantil.
2. Estar capacitats per a l'ensenyament integrador i globalitzat de les dimensions cognitiva, emocional, psicomotora i evolutiva, des dels llenguatges artístics.
3. Estar capacitats per analitzar i interpretar els llenguatges audiovisuals i les seves aplicacions educatives.
4. Estar capacitats per desenvolupar estratègies artístiques dins dels llenguatges audiovisuals de manera autònoma.
5. Estar capacitats per l'elaboració de material didàctic aplicat a l'àmbit perceptiu i productiu de l'expressió musical, plàstica i corporal.
6. Haver adquirit coneixements musicals per aplicar-los a l'educació auditiva.
7. Haver adquirit el sentit innovador necessari per la tasca docent en els llenguatges audiovisuals.
8. Haver adquirit els coneixements curriculars, metodològics, avaluatius i competencials apropiats per a la seva aplicació professional en l'àmbit dels llenguatges audiovisuals i la seva interacció amb les arts plàstiques.
9. Portar a terme projectes audiovisuals que incloguin diferents disciplines artístiques en el seu procés.
10. Saber transmetre valors creatius i sensibles mitjançant els llenguatges artístics audiovisuals.
11. Saber utilitzar críticament els recursos audiovisuals per a la seva professió.
12. Utilitzar estratègies per l'aprenentatge audiovisual de manera autònoma i cooperativa en els estudiants.
13. Utilitzar les metodologies audiovisuals com a suport expressiu i comunicatiu en l'educació infantil.

Continguts

BLOC I. DIMENSÍO CULTURAL

- 1.1 Contextualització dels mitjans audiovisuals.
- 1.2 Els mitjans audiovisuals com a llenguatge artístic.
- 1.3 Anàlisi d'obres artístiques realitzades en diferents llenguatges audiovisuals.

BLOC II. DIMENSÍO PRODUCTIVA

- 2.1 Producció de projectes artístics des de la imatge estàtica: fotografia i infografia.
- 2.2 Producció de projectes artístics des de la imatge en moviment: vídeo i animació.

BLOC III. DIMENSÍO PERFORMATIVA: LA INTERVENCIÓ EDUCATIVA

- 3.1 Aplicacions del llenguatge audiovisual a l'àmbit d'educació infantil.

Metodologia

Activitats d'ensenyament i aprenentatge

- Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari.
- Realització d'activitats artístiques individuals i col·lectives: Sortides / visites (Museus, exposicions d'art...), conferències, audiovisuals,...
- Lectura i reflexions de textos i documents audiovisuals relacionats amb la matèria.
- Tasques relacionades amb el procés de creació artística i audiovisual (anàlisi dels processos i resultats) i amb la intervenció educativa a l'aula.

Les sessions d'aquesta assignatura es basen en un treball de recerca i experimentació amb materials per part dels estudiants, que requereix d'una investigació basada en la documentació amb imatges i en el reciclatge de materials per a l'educació artística. A més a més, la metodologia adoptada requereix pel seu bon desenvolupament que l'estudiant porti a l'aula materials especialitzats per a la realització de les activitats artístiques (pinzells i pintures, entre d'altres). El professorat recomanarà el material més adient per a les activitats programades, que tindrà un cost sostenible i podrà ser compartit entre els estudiants. Es cercaran mecanismes per poder garantir que l'estudiant pugui tenir-lo al seu abast en el cas de que no es disposi dels recursos necessaris.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presencial en grup	45	1,8	3, 4, 7, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Tutories i altres activitats tutoritzades	30	1,2	3, 4, 7, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Disseny i creació en els àmbits audiovisual i educatiu	75	3	4, 7, 9
Reflexions teòriques	0	0	10, 11

Avaluació

Activitats d'avaluació

- L'alumna realitzarà una part del treball teòric-pràctic a l'assignatura de manera autònoma, es pactarà en el transcurs de les classes (50%)
- Individualment o en petits grups es portarà a terme un treball de disseny, creació i realització d'audiovisuals i d'intervencions educatives (50%)-

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes, en cas contrari es considerarà no presentat.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit se'ls donarà l'oportunitat de poder superar la matèria, realitzant un treball autònom addicional o refent alguna de les activitats lliurades o realitzades. S'haurà d'estudiar cada cas en funció de la situació de cada estudiant.

Els resultats de cada una de les avaluacions es retornaran a l'alumnat en el termini màxim de 21 dies després de la seva entrega, i s'oferirà una data de revisió dintre dels 10 dies següents a la seva publicació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
DIMENSIÓ CULTURAL: Art i educació	10 %	0	0	6, 10, 11
DIMENSIÓ PERFORMATIVA: la intervenció educativa a l'escola	40 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
DIMENSIÓ PRODUCTIVA: disseny i creació de l'audiovisual	50 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 12

Bibliografia

- AAVV (2005). Fotografia: paisatges de la contemporaneïtat. Barcelona: ESDI
- AAVV (1996). La photographie du 20e siècle. Museum Ludwig Cologne: Taschen.
- AAVV (1991). Passages de l'image. Barcelona: Fundació la Caixa.
- Baigorri, L. (1995). El vídeo y las vanguardias historicas. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.
- Baqué, D. (2003). La fotografía plástica. Barcelona: Gustavo Gili.
- Barthes, R. (2005). La cámara lúcida. Notas sobre la fotografía. Buenos Aires: Paidós.
- Benjamin, W. (1983). L'obra d'art en l'era de la seva reproductibilitat tècnica. Barcelona:Edicions 62.
- Brea, J. L. (1991). Las auras frías. Barcelona: Anagrama.
- Brea, J. L. (2000). Transformaciones contemporáneas de la imagen-movimiento:postfotografía, postcinema, postmedia. Acción Paralela, 5
- Company, D. (2007). Art and photography. New York: Phaidon.
- Eisner, E. (2004). El arte y la creación de la mente. Barcelona: Paidós.
- Fontcuberta, J. (1997). El beso de Judas. Barcelona: Gustavo Gili.
- Fontcuberta, J. (1999). Después de la fotografía: identidades fugitivas. El Paseante, 27-28.
- Freedman, F. (2006). Enseñar la cultura visual. Barcelona: Octaedro.
- Mulvey, L. (2007). A sudden Gust of Wind (after Hokusai): from After to Before the Photograph. Oxford Art Journal, 27-37.
- Patmore, C. (2004). Curso completo de animación: los principios, práctica y técnicas de una animación exitosa. Barcelona: Acanto.
- Pérez, J. M. (2000). Comunicación y educación en la sociedad de la información. Barcelona: Paidós.
- Picazo, G.; Ribalta, J. (1997). Indiferència i singularitat. La fotografia en el pensament artístic contemporani. Barcelona: Macba.
- Ribalta, J. (2004). Efecto Real. Debates posmodernos sobre la fotografía. Barcelona: Gustavo Gili/ Fotografía.
- Ríos, J. M.; Cebrián, M. (2000). Nuevas tecnologías de la información y la comunicación aplicadas a la educación. Málaga: Aljibe.

Romero, R. (2000). La integración de las nuevas tecnologías. Sevilla: MAD.

Selby, A. (2009). Animación : nuevos proyectos y procesos creativos. Barcelona: Parramón.

Sontag, S. (1996). Sobre la fotografía. Barcelona: Edhasa.

Revistes:

COMUNICAR. Revista de Educación en Medios de Comunicación (números del 1 al 21).

COMUNICACIÓN Y PEDAGOGÍA (todos los números).

Recursos on-line:

Agora. Revista on line de Tecnologías de la Comunicación y Orientación www.uhu.es/agora

Comunic. Revista de educación y comunicación www.grupo-comunicar.com

Educec. Revista Electrónica de Tecnología Educativa <http://www.uib.es/depart/gte.revelec.htm>

Encyclopédie des Nouveaux Médias www.newmedia-art.org

Espiral. Nuevas tecnologías y educación <http://www.pangea.org/org/espinal>

Mediateca Caixaforum http://www.mediatecaonline.net/mediatecaonline/SHome?ID_IDIOMA=ca

Píxel bit. Revista de medios de comunicación <http://www.us.es/sav>

Quaderns digitals. Revista de enseñanza <http://www.seric.es/-quaderns/quadern4/porta-da.htm>

Quipus. La tecnología de la enseñanza <http://www.quipus.com.mx/artant.htm>

Tecnología de la información http://www.xtec.es/recursos/curricul/tec_inf/ncet/index.htm

Tendances de la Photographie Contemporaine, Centre Pompidou, París, 2006
www.centrepompidou.fr/education/ressources/ENSphotocontemporaine/ENS-P.htm